

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Přehled ekonomických událostí v EU

za období od 1. 11. do 15. 11. 2015

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.

Ing. Renáta Zahořáková

listopad 2015

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Rozpočet EU na rok 2016

V polovině listopadu dosáhly Rada a Evropský parlament dohody o rozpočtu EU na rok 2016. V rámci dohodovacího výboru (*Conciliation Committee*) se dohodly na celkové hodnotě závazků 155 mld. eur a plateb 143,89 mld. eur.¹

V reakci na současnou migrační krizi odsouhlasily Rada a Evropský parlament více než 2 mld. eur (v závazcích) na pomoc nejvíc postiženým členským zemím. Oproti původnímu návrhu Komise došlo k navýšení finančních prostředků určených na podporu růstu a tvorby nových pracovních míst. Hlavní prioritou zůstává snižování nezaměstnanosti mladých. Dohoda rovněž obsahuje podporu zemědělství v reakci na ruské dovozní embargo uvalené na některé produkty.²

Zasedání Euroskupiny (Eurogroup)

Ministři financí se na svém pravidelném zasedání počátkem listopadu věnovali několika tématům. Nejprve se jednalo o otázkách spojených s Jednotným mechanismem pro řešení krizí v bankovním sektoru (*Single Resolution Mechanism*), konkrétně o přípravách na zřízení Jednotného výboru pro řešení krizí (*Single Resolution Board*), jež má začít fungovat od 1. ledna 2016.³

Dalším tématem zasedání bylo Řecko. Ministři financí byli informováni zástupci věřitelů (Evropská komise, ECB a IMF) a řeckým ministrem financí o současném vývoji a dosaženém pokroku při implementaci reforem v rámci programu finanční pomoci z Evropského stabilizačního mechanismu (*European Stabilization Mechanism, ESM*).⁴ Jednání se také věnovalo výsledkům hodnocení⁵ čtyř hlavních řeckých bank a jejich rekapitalizaci.⁶ Problémy stále přetrvávají u dvou klíčových záležitostí, a to řízení bank (*Governance*) a přetrvávající platební neschopnost domácností.⁷ Ministři financí vyzvali řeckou vládu k urychlenému přijetí požadovaných reforem tak, aby bylo možné uvolnit další část finanční pomoci, kterou země potřebuje, aby mohla pokračovat v rekapitalizaci bank.⁸

¹ Původní návrh Komise obsahoval 153,53 mld. eur v závazcích a 143,54 mld. eur v platbách. Více k původnímu návrhu viz Přehled ekonomických událostí v EU za období od 16. 5. do 31. 5. 2015. [ZDE](#)

² European Council, Deal reached on 2016 EU budget, 14. 11. 2015. [ZDE](#)

³ Eurogroup, Remarks by J. Dijsselbloem following the Eurogroup meeting of 9 November 2015, 9. 11. 2015. [ZDE](#)

⁴ Více k současnému balíku pomoci Řecku viz Přehled ekonomických událostí v EU za období od 1. 8. do 15. 8. 2015. [ZDE](#)

⁵ Hodnocení bank bylo provedeno v rámci hodnocení všech hlavních evropských bank, které podléhají dohledu v rámci Jednotného mechanismu dohledu (*Single Supervisory Mechanism, SSM*). ECB, Banking Supervision, Results of the comprehensive assessments, 14. 11. 2015. [ZDE](#)

⁶ Eurogroup, Eurogroup 9/11/2015, Main results, 9. 11. 2015. [ZDE](#)

⁷ Eurogroup, Remarks by J. Dijsselbloem following the Eurogroup meeting of 9 November 2015, 9. 11. 2015. [ZDE](#)

⁸ EUbusiness, Eurozone ministers give Greece one more week for reforms, 10. 11. 2015. [ZDE](#)

Transatlantické obchodní a investiční partnerství (Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP)

V rámci posílené snahy o transparentnost vyjednávání zveřejnila Evropská komise začátkem listopadu první podrobnou zprávu o průběhu 11. kola jednání, jež se uskutečnilo v říjnu v USA. Zpráva obsahuje krátký popis obsahu jednání a jeho stavu ve všech tematických oblastech.⁹

V oblasti přístupu na trh (*Market Access*) si strany vyměnily revidované nabídky v části věnované tarifům a k výměně návrhů došlo také pro část věnovanou pravidlům původu konkrétních produktů. Pokrok byl dosažen také v jednání o kapitole o obchodu zbožím. Diskuse se rovněž věnovaly přístupu na zemědělský trh, konkrétně např. trhu s vínem a alkoholem. Další významnou částí jsou veřejné zakázky. Jednalo se jak o přístupu na trhy veřejných zakázek, tak o proceduře zadávacího řízení. K výměně výchozích návrhů v této části by mělo dojít v únoru 2016. V oblasti služeb a liberalizace investic již došlo k předložení návrhů obou stran, proto se jednání věnovala přípravě konsolidovaného textu a jejich lepšímu vzájemnému porozumění.

Také v oblasti regulací se jednalo o všech kapitolách: technické překážky obchodu, sanitární a fytosanitární opatření a jednotlivé průmyslové sektory (léčiva, zdravotnická zařízení, kosmetika, textil, automobily, informační a komunikační technologie, strojírenství, chemikálie a pesticidy). Strany jednaly jak o spolupráci v oblasti regulací, tak o tzv. dobré regulační praxi (*Good Regulatory Practices*).

Jednání probíhala také v oblasti globálních obchodních pravidel. Co se týče energetiky a surovin, EU nadále zastává pozici, že v rámci TTIP by jim měla být věnována samostatná kapitola. Diskuse o malých a středních podnicích se týkala především otázky sdílení informací a institucionálnímu rozměru. Debata proběhla také o celních pravidlech a režimech, problematice práv duševního vlastnictví včetně zeměpisných označení, o návrhu kapitoly týkající se hospodářské soutěže, textu smlouvy týkající se problematiky státních podniků a dotací a problematice řešení sporů mezi státy.¹⁰ V rámci 11. kola představila EU také svůj návrh textu kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji.¹¹ Návrh textu obsahuje rozsáhlá ustanovení týkající se práv zaměstnanců a ochrany životního prostředí.¹²

V polovině listopadu byl předán americké straně a zároveň zveřejněn finální návrh nového systému řešení sporů mezi investory a státy, tzv. systému soudů pro investice (*Investment Court System, ICS*)¹³, jenž obsahuje všechny klíčové prvky pracovního návrhu, který Komise představila v září.¹⁴ Před zveřejněním byl pracovní návrh konzultován s členskými zeměmi,

⁹ Podrobná zpráva z 11. kola vyjednávání dostupná v angličtině [ZDE](#)

¹⁰ European Commission, Report of the eleventh round of negotiations for the Transatlantic and Investment Partnership, 6. 11. 2015. [ZDE](#)

¹¹ Návrh textu je dostupný v angličtině [ZDE](#)

¹² European Commission, EU to pursue the most ambitious sustainable development, labour and environment provisions in TTIP, 6. 11. 2015. [ZDE](#)

¹³ Návrh textu je dostupný v angličtině [ZDE](#)

¹⁴ Jde mimo jiné o následující principy: veřejný systém soudů, veřejné jmenování kvalifikovaných soudců, právo vlád na regulaci, transparentnost ad. Více k návrhu Komise ze září 2015 viz Přehled ekonomických událostí v EU za období od 16. 9. do 30. 9. 2015. [ZDE](#)

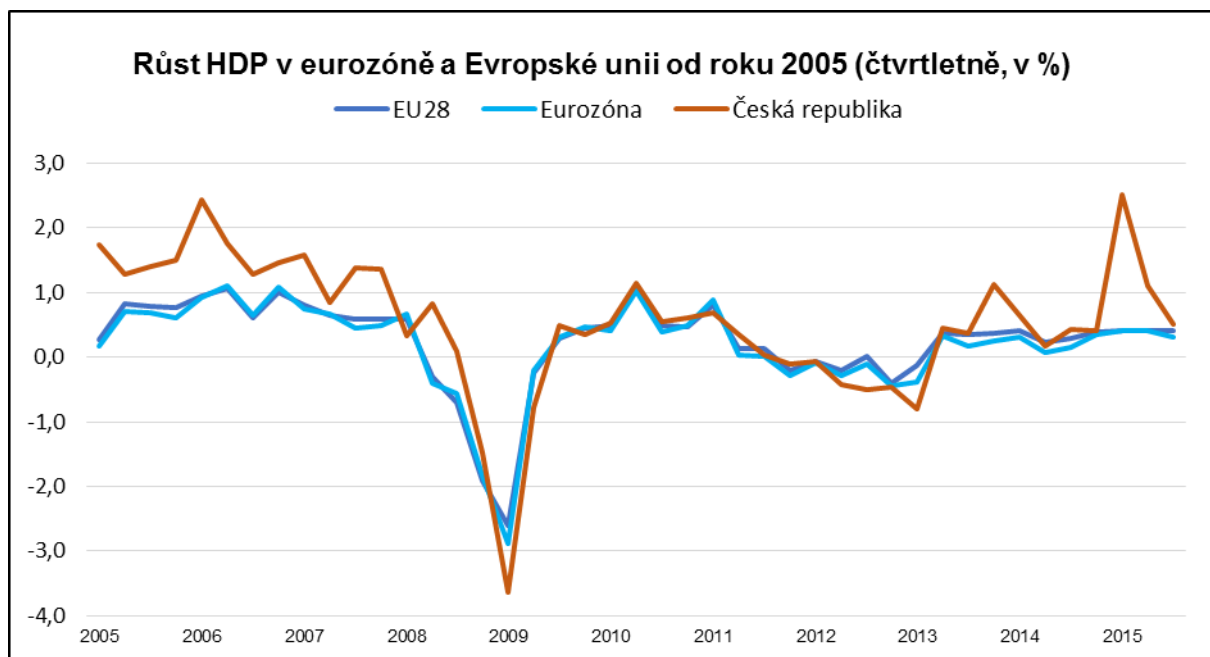
Evropským parlamentem a dalšími zúčastněnými stranami. Nový systém ICS má nahradit stávající systém řešení sporů mezi státy a investory (*Investor-to-State Dispute Settlement, ISDS*), a to nejen v rámci TTIP, ale také v budoucích obchodních vyjednáváních. Jednání v oblasti ochrany investic v rámci TTIP tak budou opět pokračovat, pozastavené jsou od března 2014, kdy Evropská Komise zahájila veřejnou konzultaci o ISDS.¹⁵

Návrh nového systému ochrany investic má za cíl chránit právo EU a členských států na regulaci a také poskytnout účinnou ochranu evropským společnostem proti nespravedlivému zacházení nebo diskriminaci. Klíčové součásti systému ICS jsou:

- jasná pravidla a standardy, nestranní soudci, transparentní a nestranný proces,
- nákladově efektivnější a rychlejší systém řešení investičních sporů,
- zvláštní ustanovení pro malé a střední podniky.¹⁶

Ekonomický vývoj podle aktuálních statistik

V polovině listopadu zveřejnil Eurostat **odhad růstu HDP za 3. čtvrtletí 2015**. Podle něj sezónně očištěný HDP v **EU28** v porovnání s předchozím čtvrtletím vzrostl o **0,4 %**, v **eurozóně** o **0,3 %**. V meziročním srovnání byl růst výraznější, a to 1,9 % v EU28 a 1,6 % v eurozóně.

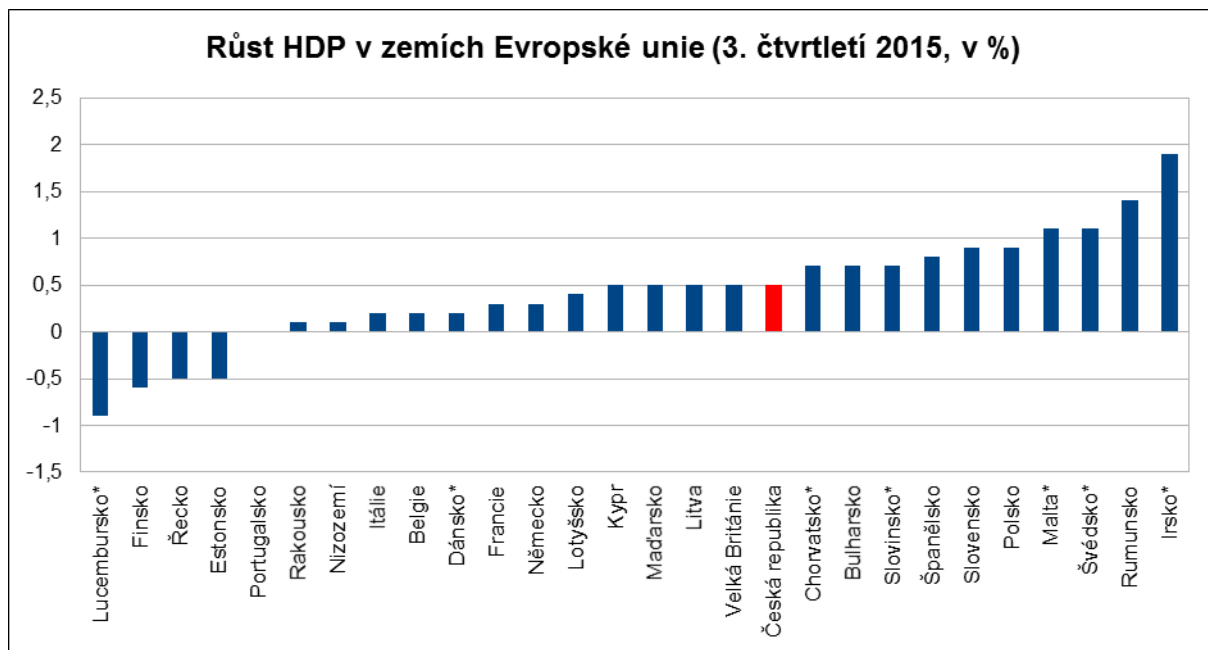
Zdroj: Eurostat

¹⁵ European Commission, EU finalises proposal for investment protection and Court System for TTIP, 12. 11. 2013. [ZDE](#)

¹⁶ European Commission, Why the new EU proposal for an Investment Court System in TTIP is beneficial to both States and investors, 12. 11. 2015. [ZDE](#)

Nejvyšší mezičtvrtletní růst HDP byl zaznamenán v Rumunsku (1,4 %), v Polsku a na Slovensku (oba 0,9 %), naopak k poklesu HDP došlo ve Finsku (-0,6 %), Estonsku a Řecku (-0,8), kde v byl předchozím čtvrtletí zaznamenán růst 0,8 %.

V České republice byl ve druhém čtvrtletí roku 2015 v porovnání s předchozím čtvrtletím zaznamenán růst HDP **0,5 %**, což je ve srovnání s okolními státy průměrná hodnota (Polsko a Slovensku 0,9 %, Německo 0,3 % a Rakousko 0,1 %). V případě meziročního srovnání vykazuje Česká republika nadále nejvyšších hodnotu ze všech zemí EU. Ve třetím čtvrtletí 2015 zaznamenala meziroční míru růstu HDP ve výši 4,3 %.¹⁷

Zdroj: Eurostat

Poznámka: * data za dané čtvrtletí nejsou k dispozici, v grafu jsou uvedena data za předchozí čtvrtletí

¹⁷ Eurostat, GDP up by 0,3 % in the euro area and by 0,4 % in the EU28, 13. 11. 2015. [ZDE](#)